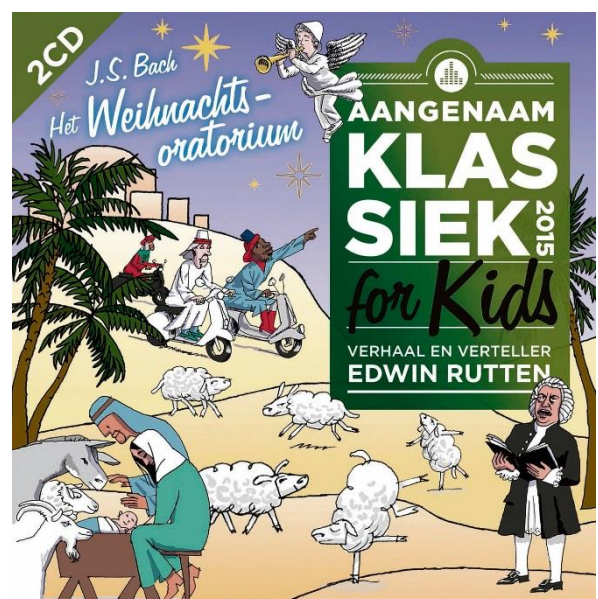

Spelenderwijs Bach-expert worden

Klassieke muziek Kinderklassiek bloeit, vooral rond de feestdagen. Paul de Leeuw vertelt zijn versie van het kerstverhaal, Edwin Rutten nam het ‘Weihnachtsoratorium’ van Bach ter hand.

Mischa Spel / 17 december 2015

Hij maakte Wagners 15 uur durende operavierluik *Der Ring des Nibelungen* behapbaar voor kinderen (oplage 10.000 exemplaren), en Bachs *Matthäus-Passion*. En nu is er een nieuwe dubbel-cd rondom Bachs *Weihnachtsoratorium* (oplage 7.000 exemplaren), opnieuw toegelicht op een heldere manier en omkranst door de oorspronkelijke muziek.

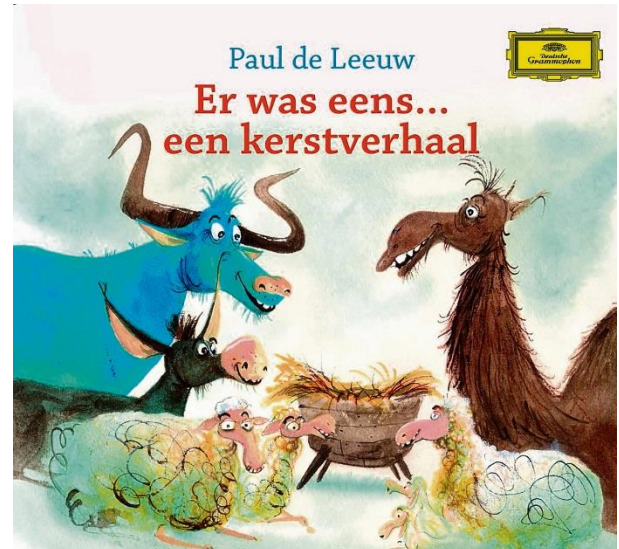

Wie de cd's beluistert, wordt spelenderwijs Bach-expert. Wat is een kopstem? Wat betekent 'Zion'? Hoe is het *Weihnachtsoratorium*, verzameling van zes cantates, opgebouwd? Wat is een oboe d'amore?

Drijvende kracht achter deze en talrijke andere cd's met 'kinder'-klassiek is Edwin Rutten (72), door velen nog steeds niet los te zien van het

kinderprogramma *De Film van Ome Willem* (1974-1989). „Ik mag nog steeds twee keer per week met een nu volwassen oud-fan op de foto”, zegt hij. „Leuk toch? Je moet nooit mopperen op je eigen successen.”

Kenmerkend aan het *Weihnachtsoratorium* volgens Rutten: laagdrempelig is het niet. „Of kinderen snappen wat ik allemaal vertel?” Rutten aarzelt. „Ik stel me die vraag niet echt. Je moet kinderen niet kinderachtig benaderen. En zéker niet de muziek gaan vereenvoudigen, met een tamboerijntje of zo. Met heldere teksten kun je veel

toegankelijk maken. Een kind jonger dan tien zal niet alles begrijpen, maar ik kreeg laatst wel een filmpje toegestuurd van een peuter die naar aanleiding van mijn Wagner-cd op zijn trommeltje het leidmotief van de reuzen Fafner en Fasolt zat mee te roffelen. Dat vond ik prachtig. Ik wil vooral dat deze cd's er zijn. Dat ouders een zaadje bij hun kinderen kunnen planten. Grote kans dat er ooit, veel later, toch iets uit opbloeit.”

“De geboorte, de weg daar naartoe en het gedoe bij het kraambezoek zijn vaste ingrediënten, verder kon ik er mijn eigen draai aan geven”

Paul de Leeuw

Om klassieke muziek voor kinderen toegankelijk te maken, wordt er vaak een theateraal element aan toegevoegd. Paul de Leeuw was ooit de verteller van *Peter en de Wolf* bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest o.l.v. Valery Gergiev, welke uitvoering eerder op cd verscheen. Het succes daarvan leidde nu

tot een klassieke verzamel-kerst-cd, waarop De Leeuws eigen versie van het kerstverhaal wordt omringd door een de clichés actief mijndende selectie kerstmuziek.

De Leeuw: „De geboorte, de weg daar naartoe en het gedoe rondom het kraambezoek zijn vaste ingrediënten, maar verder kon ik grappige vragen stellen, er ook mijn eigen draai aan geven”, zegt De Leeuw. „Ik ben niet gelovig, maar ik wel opgevoed met oecumenische kerstdiensten. Mijn eigen kinderen zitten op een christelijke school, en dat vind ik ook een meerwaarde. Maar dat ik meedoe aan een project als dit, en eerder ook aan een cd voor het Leger des Heils, heeft meer te maken met geloof in humaniteit, in brede zin. En ik vind het leuk af en toe een project als dit te doen, even uit mijn comfortzone te treden.”

Edwin Rutten is getrouwd met een operazangeres en houdt al zijn leven van klassieke muziek. Paul de Leeuw steeds meer naarmate hij ouder wordt, zegt hij. „Alleen blijf ik een leek, ik weet de weg niet. Ik koop gewoon de nieuwe cd's van de pianobroers Jussen of van Cecilia Bartoli en van maart tot mei beluister ik de *Matthäus*. En dat stuk uit de film *Ordinary People* [de Canon van Pachelbel], dat mogen ze op mijn graf draaien. Er is bij mij vaak een externe prikkel nodig om me op het spoor van muziek te brengen. Saint-Saëns *Dance macabre* ken ik ook uit De Efteling.”

Juist daarom, vindt hij, is het goed een cd te maken die kinderen met ongehoorde muziek vertrouwd maakt. „Een stukje uit de *Messiah* van Händel heb ik van de lijst geschrapt. Kom op zeg, dat had ik zelf ook kunnen verzinnen.”